

Valtuustoaloite: Perheneuvolan palveluiden riittävyyden kartoittamisesta

580/05.02.03/2022

Kaupunginvaltuusto 23.03.2022 § 44

Valtuutettu Lotta Paakkunainen Keskustan valtuustoryhmän puolesta esitti seuraavan aloitteen, jonka lisäksi olivat allekirjoittaneet Lohjan sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän valtuutetut Satu Nybäck, Marika Heinonen ja Pirjo-Leena Forsström, Meidän Lohja -valtuustoryhmän valtuutettu Ana Maria Gutierrez Sorainen, Vihreän valtuustoryhmän valtuutetut Heli Kurimo, Laura Skaffari, Jani Méling, Anna Mustalahti ja varavaltuutettu Mari Aaltolaine ja Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuutettu Birgit Aittakumpu:

” Keskustan valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteessaan, että Lohjalla kartoitetaan, pystyykö perheneuvolan resurssit vastaamaan perheiden tarpeisiin nyt sekä tulevaisuudessa.

Unicef myönsi Lohjalle 14. syyskuuta 2021 toisen Lapsiystävällinen kunta-tunnustuksen. Lapsiystävällinen kunta -mallin tuella kunta varmistaa, että haavoittuvassa asemassa olevat lapset tunnistetaan ja he saavat tarvitsemansa tuen.

Haavoittuvassa asemassa olevien lasten tunnistamisessa sekä tarvitun tuen saamisessa suuressa roolissa ovat muun muassa varhaiskasvatus, neuvola, koulujen oppilashuolto, lastensuojelu, lapsiperheiden sosiaalipalvelut sekä perheneuvola.

Laadukkaiden perheneuvolapalveluiden avulla voimme tarjota tarvittua tukea haavoittuvassa asemassa oleville lapsille sekä heidän perheille. Perheneuvola tarjoaa tukea lasten kasvuun ja kehitykseen, vanhemmuuteen, parisuhteeseen ja perhe-elämään liittyvissä asioissa. Perheneuvolassa työskennellään yhdessä perheen kanssa keskustellen ja perheelle sopivia ratkaisuja etsien. Työn painopiste on koko perheen myönteisten vuorovaikutussuhteiden ja voimavarojen tukemisessa.

Tällä hetkellä monet perheet joutuvat valitettavasti odottamaan kohtuuttoman pitkiä aikoja saadakseen apua perheneuvolasta. Pitkät odotusajat vain vaikeuttavat perheiden tilannetta, koska avun saannin pitkittyessä, monesti myös haasteet kasautuvat ja monimutkaistuvat. Näin myös auttaminen vaikeutuu sekä hidastuu.

Korona-aika ja Ukrainan sodan synnyttämä epävarmuus tulee todennäköisesti lisäämään tarvetta myös perheneuvolan palveluille. Kokonaisvaltainen lisätarve sosiaali- ja terveystaloudelle voi myös syntyä Lohjalle mahdollisesti tulevien turvapaikanhakijoiden tarpeiden myötä.

On tärkeää kartoittaa, pystyykö perheneuvolan resurssit vastaamaan perheiden tarpeisiin nyt sekä tulevaisuudessa. On aika osoittaa, että hyvin laaditut suunnitelmat lapsiperheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi näkyvät myös käytännön tekoina. Riittävien palveluiden tarjoaminen haavoittuvassa asemassa olevien lasten tunnistamiseksi sekä auttamiseksi takaavat, että jatkossakin voimme sanoa olevamme Unicefin Lapsiystävällinen kunta-tunnuksen aidosti ansainneet.”

Päätös Valtuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.
Täytäntöönpano ote/email johdon assistentti Alatalo

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 09.06.2022 § 75

Kunnilla on velvollisuus järjestää kasvatus- ja perheneuvontaa asukkailleen. Työskentely kasvatus- ja perheneuvonnassa perustuu sosiaalihuoltolakiin 30.12.2014/1301. Lain 26 § mukaisesti kasvatus- ja perheneuvontaa annetaan lapsen hyvinvoinnin, yksilöllisen kasvun ja myönteisen kehityksen edistämiseksi, vanhemmuuden tukemiseksi sekä lapsiperheiden suoriutumisen ja omien voimavarojen vahvistamiseksi.

Kasvatus- ja perheneuvontaan työskentely kattaa lasten kasvuun ja kehitykseen, perhe-elämään, ihmissuhteisiin ja sosiaalisiin taitoihin liittyvää arviointia, ohjausta, neuvontaa ja terapeutista tukea. Kasvatus- ja perheneuvontaa toteutetaan sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen asiantuntijoiden yhteistyönä.

Lohjalla kasvatus- ja perheneuvonnan palvelu on osa perhekeskusta. 13-18 vuotiaille ja heidän perheilleen suunnatut palvelut tarjotaan nuorisokeskuksessa. Perhekeskuspalvelut yhdistävät lasten, nuorten ja perheiden palvelut kokonaisuudeksi, jonka tarkoituksena on helpottaa ja madaltaa palveluun pääsyä. Perhekeskustoiminnan periaatteena on edistää perhelähtöistä palvelua yhdistämällä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten osaaminen ja kohdata yhdessä muiden lapsiperheiden toimijoiden kanssa perheet ja heidän tarpeensa ennakoivasti ja kokonaisvaltaisesti.

Kasvatus ja perheneuvonnan palveluihin ohjautuu asiakkaita neuvoloista, lasten tutkimus ja kuntoutuspalveluista, opiskeluhollosta, varhaiskasvatuksesta, kouluilta, lastensuojelusta, sosiaalipalveluista ja erikoissairaanhoidosta. Eniten yhteydenottoja tulee suoraan kuntalaisilta. Kasvatus- ja perheneuvonnassa on 5 psykologin, 4 perheneuvojan sekä johtavan perheneuvojan vakanssit.

Kasvatus- ja perheneuvonnan asiakaspaine on ollut suuri. Taustalla on koronan ja epävakaa maailman tilanteen aiheuttama huoli ja tuen tarve, palvelujen korona-aikaiset peruspalvelujen ja terveydenhuollon supistukset, erikoissairaanhoidon psykiatristen palveluiden kuormittuminen sekä vaikeat sosiaali- ja terveydenhuollon rekrytointihaasteet.

Kasvatus- ja perheneuvonnan avoimena olevaan kahteen psykologin toimeen on haettu tekijöitä yhtäjaksoisena vuodesta 2021 alkaen. Budjetin sallimien raamien puitteissa on palvelua ostettu yksityisiltä palveluntuottajilta, joissa saatavuus on kilpailutuksen jälkeen parantunut, mutta palvelun hinta suhteessa kunnan omaan palveluun on yli kolminkertainen ja siten sillä ei ole kyetty vajetta paikkaamaan. Psykologin päivän palkkakustannus yksityisellä palveluntuottajalla on 680 €/pv, kun kunnalla vastaava hinta on 210 €/pv.

Sosiaalihuoltolain 36 § mukaan sosiaalihuollon tarpeessa olevan henkilön kiireellisen avun tarve arvioidaan välittömästi. Lisäksi henkilöllä on oikeus saada palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta. Erityisen tuen tarpeessa olevan lapsen palvelutarpeen arviointi tulee tehdä kolmessa kuukaudessa ja 45 § mukaisesti päätökset

ja palvelu on pantava toimeen kolmessa kuukaudessa siitä, kun asia on tullut vireille.

Tällä hetkellä kasvat- ja perheneuvonnassa palvelua ei kyetä kaikille tarjoamaan kolmen kuukauden sisällä. Palvelua odottavia lapsia 10.5.2022 on 0-6 -vuotiaiden kohdalla 12 perhettä ja 7-12-vuotiaiden kohdalla 35 perhettä. Palvelujen jonoutuminen on ollut samassa tilanteessa vuosi sitten, jolloin jonoja saatiin purettua perheneuvojan väliaikaisella lisäresurssilla. Perheneuvojan lisäresurssia lähdetään rekrytoimaan myös loppuvuodelle 2022. Perheneuvojan vakinaisella lisäresurssilla voitaisiin palvelujen ruuhkautumista ehkäistä.

Kasvat- ja perheneuvonnan toimintaa, palvelujen yhdenmukaistamista, palveluketjuja ja yhteistyötä kehitetään Tulevaisuuden sote-keskushankkeen sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kymmenen kunnan valmistelutyönä.

Lisätiedot Nuoriso- ja erityispalveluiden päällikkö Merja Hukkanen,
merja.hukkanen@lohja.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja Lehmus Juha-Pekka

Päätösehdotus Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päättää

1. merkitä aloitteen tiedokseen, ja

2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että aloite on loppuun käsitelty

Päätös Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 08.08.2022 § 235

Lisätiedot Nuoriso- ja erityispalveluiden päällikkö Merja Hukkanen,
merja.hukkanen@lohja.fi

Esittelijä Kaupunginjohtaja Härmälä Jarkko

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi annetun selvityksen;

2. tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano valtuuston esityslistalle

Kaupunginvaltuusto 14.09.2022 § 105

Lisätiedot	Nuoriso- ja erityispalveluiden päällikkö Merja Hukkanen, merja.hukkanen@lohja.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Valtuusto päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	ote aloitteen tekijä tiedoksi nuoriso- ja erityispalveluiden päällikkö Hukkanen merkitään aloiteluetteloon

-----